

**Izba Administracji Skarbowej
w Gdańsku**

2201-IWA.0921.17.2022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Egzekucja mandatów karnych.
Jednostka kontrolowana	Urząd Skarbowy w Sopocie ul. 23 Marca 9/11 81-808- Sopot
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Justyna Nowakowska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Sopocie powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 01.07.2022r. Pani Dorota Pawłowska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Sopocie powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 02.08.2021r. do 30.06.2022 r. Pani Anna Koszykowska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Sopocie powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 01.09.2016r. do 01.08.2021 r. - zwana dalej Naczelnikiem lub NUS
Kontrolerzy:	Anna Kopeć, główny ekspert skarbowy – koordynator kontroli Magdalena Galińska-Sobaszek, starszy ekspert skarbowy działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 2201-IWA.0921.17.2022 z dnia 9.08.2022 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	10.08.2022 – 9.09.2022
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej
Wpisano do ewidencji kontroli	1/2022
Okres objęty kontrolą	1.01.2021 r. – 31.12.2021 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli: 1) Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej. 2) Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX. 3) Wszczynianie egzekucji. 4) Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego. 5) Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	<i>Działania kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sopocie w badanym zakresie oceniono pozytywnie.</i>
Uzasadnienie oceny ogólnej	Szczegółowe uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi i oceny częściowe dotyczące kontrolowanych zagadnień.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej.	
Stan prawny	✓ Regulaminy Organizacyjne Urzędu Skarbowego w Sopocie. ✓ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi. ✓ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń. ✓ Standardy działania urzędów skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych. ✓ Zakresy obowiązków. ✓ Pełnomocnictwa.
Opis stanu faktycznego	W okresie poddanym niniejszej kontroli zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Skarbowego w Sopocie realizacja zadań z zakresu kontrolowanego tematu należała do Referatu Egzekucji Administracyjnej, którym kieruje Pani Anna Dąbek. Bezpośredni nadzór nad komórką realizującą zadania sprawuje Naczelnik Urzędu Pani Justyna Nowakowska. <u>Organizacja pracy Referatu Egzekucji Administracyjnej.</u> W komórce SEE zatrudnionych było: • na dzień 1.01.2021 r. sześć osób w tym: ✓ Anna Dąbek - kierownik, ✓ I. C. czynności podejmowane w służbie i poza nią, zadania egzekutora - (dwóch pozostałych egzekutorów przebywało na urloпах macierzyńskich), ✓ K. K. - zadania orzecznika, ✓ P. A. (do maja 2021 r.), J. B., M. B.—trzech—nowych pracowników (w tym jeden na zastępstwo) - m.in. wprowadzanie tytułów wykonawczych, archiwizowanie spraw, przygotowywanie projektów postanowień w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, przygotowywanie projektów wniosków o wpisanie do KRS zaległości, sporządzanie zawiadomień o nieprzystąpieniu do egzekucji. ✓ K. P. od lutego 2021 r. - sprawy z Rejonu 2 i Rejonu zabezpieczającego 6 oraz pełnienie zadań egzekutora, ✓ J. J. od października 2021 r. - m.in. rozliczanie przelewów, wprowadzanie akt i czynności innego organu, przygotowywanie projektów postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, ✓ M. B. od grudnia 2021 r. zatrudniony na zastępstwo, został przeniesiony do komórki SEW, a pod koniec miesiąca 12/2021 jego umowa wygasła. • na dzień 31.12.2021 r. sześć osób, w tym: ✓ kierownik, ✓ dwóch egzekutorów,

- ✓ dwóch orzeczników,
- ✓ jedna osoba wspomagająca egzekutorów.

W Urzędzie Skarbowym w Sopocie stan zatrudnienia na etaty i liczba osób na zastępstwo przedstawia się następująco:

- na 1.01.2021 r.:
§ 4010: 0,00
§ 4020: 63,25 etatów + 9 osób na zastępstwo, grupa średni US.
- na 31.12.2021 r.:
§ 410: 0,00
§ 4020: 60,5 etatów + 6 osób na zastępstwo, grupa średni US.

Pani Ewa Synak – Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sopocie wskazała, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie praca odbywa się w oparciu o następujące akty prawa wewnętrznego z zakresu egzekucji administracyjnej:

- ✓ Standardy działania Urzędów Skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych (zarządzenie nr 48/2018 z 13 lipca 2018 r.),
- ✓ Standardy działania Urzędów Skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych (zarządzenie nr 62/2022 z 11 maja 2022 r.),
- ✓ Wewnętrzna procedura postępowania P- 009/2015/3 z dnia 9.03.2017 r. Obieg informacji dotyczących akt umorzonych postępowań egzekucyjnych oraz monitoring stanu majątkowego zobowiązanych.

Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sopocie wyjaśniła, że w Referacie Egzekucji funkcjonuje jeden zespół egzekucyjny. Wprowadzono podział terenu Sopotu, według ulic, na dwa rejony egzekucyjne (Rejon 1 i Rejon 2) oraz dwa rejony zabezpieczające (Rejon zabezpieczający 5 i Rejon zabezpieczający 6).

Ponadto w referacie została przyjęta praktyka dot. m.in. mandatów karnych, zgodnie z którą po wprowadzeniu tytułu wykonawczego do systemu Egapoltax:

- ✓ jest on przekazywany na rejon egzekucyjny egzekutorowi, który prowadzi sprawy z danej ulicy,
- ✓ następnie pracownik po sprawdzeniu dostępnych systemów (np. eOrus, Ognivo, Poltax, k@wa), podejmuje decyzję o zastosowaniu środka egzekucyjnego,
- ✓ po wyegzekwowaniu kwoty, egzekutor lub wyznaczony pracownik rozlicza przelew,
- ✓ w przypadku braku możliwych do zastosowania środków egzekucyjnych lub gdy jest to kolejny tytuł wystawiony na zobowiązanego, do majątku którego postępowanie egzekucyjne w ostatnich 12 miesiącach zostało umorzone albo po otrzymaniu informacji, że środek jest nieskuteczny - sprawdzane są pozostałe systemy (np. CEPiK, CEKW),
- ✓ w sytuacji stwierdzenia, że zobowiązany nie posiada majątku, z którego możliwe byłoby wyegzekwowanie należności lub egzekucja jest nieuzasadniona ekonomicznie, egzekutor przekazuje akta kierownikowi, który wyznacza pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu postanowienia o umorzeniu lub zawiadomienia o nieprzystąpieniu do egzekucji,
- ✓ wyznaczony pracownik weryfikuje ustalenia dokonane przez egzekutora, następnie przygotowuje projekt uzasadnienia i przekazuje go do akceptacji kierownikowi (w przypadku wątpliwości lub ustalenia składnika majątkowego, akta wracają do egzekutora celem podjęcia czynności),
- ✓ po zatwierdzeniu przez kierownika projektu, wydawane jest postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego lub zawiadomienia o nieprzystąpieniu do egzekucji.

Postanowienia i zawiadomienia są podpisywane zgodnie z udzielonymi pełnomocnictwami/upoważnieniami.

Pracownicy posiadają uprawnienia do aplikacji umożliwiających ustalenie majątku zobowiązanych. Informacje pomiędzy komórkami przekazywane są za pomocą maila, telefonicznie, ale też papierowo w formie wydruków. Np.:

- ✓ komórka SKI przekazuje do SEE informacje m.in. o zgonach i zmianach adresów zobowiązanych za pośrednictwem maila lub w postaci wydruku,
- ✓ komórka SER przesyła informacje o nadpłatach za pośrednictwem maila. W przypadku przestania informacji o nadpłatach, kierownik przekazuje do egzekutorów celem dokonania zajęcia.

Kierownik wyznacza zadania poszczególnym pracownikom i monitoruje na bieżąco stan ich realizacji, a w sytuacji zagrożenia ich wykonania dokonuje zamiany powierzonych zadań pomiędzy pracownikami.

W Urzędzie Skarbowym w Sopocie w ostatnich 3 latach poprzedzających okres objęty kontrolą (2018-2020):

- ✓ nie były prowadzone kontrole przez IAS oraz kontrole zewnętrzne w obszarze objętym kontrolą,
- ✓ nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące jednostki kontrolowanej, odnoszące się do obszaru objętego kontrolą,
- ✓ nie były przeprowadzane kontrole funkcjonalne w obszarze objętym kontrolą.

W przeprowadzonej w okresie 11.06.2021 r. – 30.06.2021 r. kontroli funkcjonalnej w temacie: postępowań egzekucyjnych prowadzonych do największych dłużników, kontroli nie zostały poddane sprawy z próby kontrolnej.

TABELA 1.

Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2021 r. przez organ egzekucyjny.

Liczba tytułów wykonawczych					
Kod podstawy prawnej	na początek okresu sprawozdawczego	które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	do załatwienia w okresie sprawozdawczym	załatwionych w okresie sprawozdawczym	na koniec okresu sprawozdawczego
GM48	25	24	49	22	27
GNMK	2241	1986	4227	2983	1244
GUKS	0	0	0	0	0
suma	2266	2010	4276	3005	1271

GM48 - Kara grzywny za wykroczenie skarbowe nałożona mandatem karnym - art. 48, art. 137 i art. 138 ustawy z 10.09.1999r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 1958)

GNMK - Grzywny nakładane w drodze mandatu karnego - art. 98 ustawy z 24.08.2001r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t.j. Dz.U. 2018 poz. 475)

GUKS - Kara grzywny wymierzona w drodze mandatu za naruszenie ustawy Kodeks karny skarbowy z 10.09.1999r. (t.j. Dz.U. Nr 83, poz. 930)

TABELA 2.

Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych.

Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych w Urzędzie Skarbowym w Sopocie				Wskaźnik realizacji tożsamy tytułów wykonawczych uzyskany na poziomie Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku
Kod podstawy prawnej	Liczba tytułów zakończonych	Liczba tytułów wykonawczych przypadająca do załatwienia	Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych	
GM48	22	49	44,89%	38,15%
GNMK	2983	4227	70,57%	38,50%
GUKS	0	0	0	66,67%
suma	3005	4276	70,27%	38,50%

Na podstawie powyższych danych, ustalono, że Urząd Skarbowy w Sopocie osiągnął wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych o poszczególnych kodach podstawy prawnej:

- ✓ GNMK,
- ✓ GM48,

na poziomie 70,27%, przy tożsamych kodach i tym samym okresie, który na poziomie Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku wynosił 38,50%.

Dane ustalono na podstawie Raportu z WHTAX. Skoroszyt: 4.7 - Ruch tytułów wykonawczych - mandaty lipiec Arkusz: 4 WHTAX Ruch tytułów wykonawczych - stany ilościowe - wg podstawy prawnej Rodzaj zobowiązanie: 'N - Następca prawny, O - Osoba trzecia, P - Podmiot u którego powstało zobowiązanie, = - Nieokreślony' Zestawienie nie obejmuje tytułów wykonawczych zawieszonych na dzień końca okresu sprawozdawczego i bez tytułów przekazanych w ramach rekwizycji z innego urzędu skarbowego. Numer sprawozdania: 231, IS: 22 IS w Gdańsku stan na 31.12.2021 r.

Ustalona w toku kontroli liczbę tytułów wykonawczych:

- ✓ zakończonych w 2021 r., które wpłynęły przed 2021 r.;
- ✓ zakończonych w 2021 r., które wpłynęły w 2021 r. przedstawiono w tabeli 3:

TABELA 3.

Liczba zakończonych tytułów wykonawczych.

Liczba tytułów wykonawczych	
zakończonych w 2021 r., które wpłynęły przed 2021 r.	zakończonych w 2021 r., które wpłynęły w 2021 r.
1699	1306

Ustalono ponadto, liczbę tytułów wykonawczych zakończonych poprzez:

- ✓ E0 - zapłata;
- ✓ E2 - Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie) art.59 §1 pkt 2;
- ✓ E9 - Umorzenie (bezskuteczność egzekucji),
- ✓ umorzenie w sposób inny niż E2 i E9,

co przedstawiono w tabeli 4.

TABELA 4.

Liczba tytułów wykonawczych zakończonych.

Liczba tytułów wykonawczych zakończonych			
E0 - zapłata	E2 - Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art.59 §1 pkt 2	E9 - Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)	Umorzenie w sposób inny niż E2 i E9
836	175	1735	68

Z analizowanych danych wynika, że najczęstszym powodem, który wystąpił 1735 razy było zakończenie tytułu wykonawczego poprzez umorzenie z powodu bezskuteczności egzekucji, na podstawie art. 59 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Natomiast 836 razy zamknięto tytuł wykonawczy z powodem zapłaty E0, a 243 (175 + 68) razy umorzono tytuł wykonawczy na okoliczność braku wymagalności, na podstawie art. 59 §1 pkt 2 ww. ustawy oraz w inny sposób niż E2 i E9.

Oceny zasadności umorzenia dokonano na badanej próbie.

Metody doboru próby kontrolnej.

Badaniem objętych zostało 60 spraw (tytułów wykonawczych) wraz z aktami. Próba 60 spraw została wyłoniona na podstawie raportów EGA-SPRAW 4.3 „Listy tytułów wykonawczych według zadanych kryteriów - na poziomie US” wg stanu na 31.12.2021 r. (nr sprawozdania 231), w tym:

- na podstawie raportu 4.3 arkusz 3 wybrano 30 tytułów wykonawczych czynnych obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej: GNMK, GUKS, GM48. W próbie 30 spraw znalazły się tytuły wykonawcze, które wpłynęły do organu egzekucyjnego przed 2021 r. oraz w 2021 roku;
- na podstawie raportu 4.3 arkusz 7 wybrano 30 tytułów wykonawczych obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej: GNMK, GUKS, GM48 - zakończonych w 2021 roku. W próbie 30 spraw znalazły się tytuły wykonawcze o kodzie zakończenia:
 - E0 „Zapłata” - 10 tytułów wykonawczych;
 - E2 „Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art. 59 § 1 pkt 2” - 10 tytułów wykonawczych;
 - E9 „Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)” - 10 tytułów wykonawczych.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki przyjęte zasady organizacji pracy wpłynęły pozytywnie na skuteczność egzekucji mandatów karnych.

W toku kontroli ustalono m.in., że:

- w okresie sprawozdawczym załatwiono 3005 tytułów wykonawczych, o kodzie podstawy prawnej GM48, GNMK, spośród przypadających do załatwienia 4276, co stanowi 70% realizacji.
- wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych, w kontrolowanym Urzędzie osiągnął poziom wyższy od ustalonego na poziomie Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku,
- Najwięcej tytułów wykonawczych w okresie sprawozdawczym załatwionych zostało przez umorzenie z powodu bezskuteczności egzekucji, a następnie z powodem zapłaty E0.

W Urzędzie Skarbowym w Sopocie nie wystąpiły w badanym okresie tytuły wykonawcze o kodzie podstawy prawnej GUKS - Kara grzywny wymierzona w drodze mandatu za naruszenie ustawy Kodeks karny skarbowy.

Ocena cząstkowa

Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.

2. Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX.	
Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi. ✓ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń. ✓ Standardy działania urzędów skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych.
Opis stanu faktycznego	W Urzędzie Skarbowym w Sopocie zasady dot. terminowości ewidencjonowania tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX, wyznaczają Standardy działania Urzędów Skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych.¹ Na podstawie badanej próby 60 tytułów wykonawczych, w toku kontroli ustalono, że tytuły wykonawcze do systemu EGAPOLTAX, w Urzędzie Skarbowym w Sopocie były wprowadzane od 0 do 28 dni. W tym upływ czasu pomiędzy datą wpływu, a datą utworzenia tytułu w systemie Egapoltax wynosił: od 0 do 10 dni – 49 tytułów, od 11 do 28 dni – 11 tytułów wykonawczych. Średni upływ czasu dla 60 tytułów wyniósł 15 dni. Tym samym nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym zakresie.
Ustalenia	Na badanej próbie 60 spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości ewidencjonowania tytułów wykonawczych w systemie Egapoltax.
Ocena cząstkowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w Sopocie w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.</i>

3. Wszczywanie egzekucji.	
Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi. ✓ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń. ✓ Standardy działania urzędów skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych.
Opis stanu faktycznego	W Urzędzie Skarbowym w Sopocie zasadę dot. wszczynania egzekucji, wyznaczają Standardy działania Urzędów Skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych. ²

¹ Zgodnie z pkt. III.1.3 ww. Standardów obowiązujących w okresie kontrolowanym: *Tytuł wykonawczy wprowadzany jest do systemu informatycznego EGAPOLTAX, gdzie nadawany jest mu numer systemowy. Tytuły wykonawcze należy rejestrować w systemie sukcesywnie i bez zbędnej zwłoki. Wprowadzenie tytułu do systemu powinno nastąpić w terminie 30 dni od daty wpływu do urzędu. (...)*

² Zgodnie z pkt. III.2.3 ww. Standardów obowiązujących w okresie kontrolowanym: *Podjęcie czynności zmierzających do zastosowania środka egzekucyjnego powinno nastąpić w terminie nie później niż 30 dni od dnia wpływu tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego. Wszczęcie egzekucji nie powinno jednak nastąpić później niż 60 dni od dnia wpływu tytułu wykonawczego (...)*

	W zakresie wszczynania egzekucji, na badanej próbie 60 akt ustalono co następuje: • data odbioru odpisu tytułu wykonawczego przez zobowiązanego, w przypadku wysyłania odpisu pocztą, była w 58 przypadkach badanych spraw wpisana w tytule wykonawczym i w podsystemie EGAPOLTAX w rzeczywistej dacie doręczenia, wynikającej ze zwrotnego potwierdzenia odbioru, bądź dacie ustalonej zgodnie z art. 44 k.p.a. Natomiast: - w jednym przypadku datę odbioru odpisu tytułu wykonawczego umieszczono na tytule wykonawczym i nie wpisano jej do podsystemu Egapoltax. - w jednym przypadku nie wystąpiła taka sytuacja bowiem przed wszczęciem egzekucji wierzyciel zawiadomił organ egzekucyjny o zmianie salda dochodzonej należności, tj. wpłacie do wierzyciela w dniu 31.05.2021 r. • wszczęcie egzekucji w 59 sprawach poprzedzone było poszukiwaniem majątku i źródeł dochodu zobowiązanego, poza 1 przypadkiem gdzie przed wszczęciem egzekucji wierzyciel zawiadomił organ egzekucyjny o zmianie salda dochodzonej należności, tj. wpłacie do wierzyciela w dniu 31.05.2021 r. • od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji administracyjnej upłynęło: - nie więcej niż 60 dni w 57 sprawach, - więcej niż 60 dni w 3 sprawach (1x 82 dni, 1x 84 dni, 1x 85 dni) w przypadku tytułów wykonawczych zamkniętych zapłatą. Wyjaśnienia w tej sprawie złożyła Pani Anna Dąbek: Z przedmiotowych wyjaśnień wynika, że należności zostały wyegzekwowane. Opóźnienie zostało spowodowane brakiem wyspecjalizowanej kadry, a po odejściu dwóch egzekutorów na długotrwałe zwolnienie lekarskie, w referacie został jeden egzekutor i jeden orzecznik. Natomiast konieczność wykonywania zadań komórki przy jednoczesnym uczeniu trojga nowych pracowników spowodowały opóźnienia we wszczęciach egzekucji. Pani Anna Dąbek wskazała ponadto, że z uwagi na powyższe, również ona wykonywała zadania egzekutora, aby usprawnić czynności. Powyższa argumentacja zawarta w wyjaśnieniach została uwzględniona przez kontrolujące. Egzekucję wszczynano: • w 50 sprawach - zajęcie rachunku bankowego, • w 4 sprawach – zajęcie innych wierzytelności, • w 3 sprawach – zajęcie wynagrodzenia za pracę, • w 2 sprawach – zajęcie świadczenia z ubezpieczenia społecznego, • w 1 sprawie – zobowiązany dokonał całkowitej spłaty należności objętej tytułem wykonawczym do wierzyciela przed wszczęciem egzekucji.
Ustalenia	Na badanej próbie 60 tytułów wykonawczych ustalono, co następuje. Jak wynika z akt kontrolowanych spraw, organ egzekucyjny, co do zasady terminowo i prawidłowo wszczynał egzekucję administracyjną. Jedynie w 3 przypadkach stwierdzono przekroczenie 60-dniowego terminu do wszczęcia egzekucji, liczonego od dnia wpływu tytułu wykonawczego. Ustalono, że egzekucję wszczynano w zdecydowanej większości przypadków tj. w 50 na 60 badanych (czyli w 83%) na podstawie czynności zajęcia rachunku bankowego, w kolejnych 9 przypadkach (tj. w 15%) poprzez dokonanie zajęcia: ✓ innych wierzytelności, ✓ wynagrodzenia za pracę, ✓ świadczenia z ubezpieczenia społecznego,

	natomiast w jednym przypadku, zobowiązany dokonał całkowitej spłaty należności objętej tytułem wykonawczym do wierzyciela, o czym wierzyciel poinformował organ egzekucyjny przed wszczęciem egzekucji. Mając na uwadze złożone przez Kierownika Komórki wyjaśnienia uznano, że opóźnienia nie wpłynęły na ocenę działania organu. Ustalono, że w jednym przypadku nie wpisano do podsystemu Egapoltax daty odbioru odpisu tytułu wykonawczego umieszczonej na tytule wykonawczym.
Ocena cząstkowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w Sopocie w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.</i>

4. Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego.	
Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi. ✓ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń. ✓ Standardy działania urzędów skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych.
Opis stanu faktycznego	W Urzędzie Skarbowym w Sopocie, co do zasady ustalenia w zakresie majątku zobowiązanego były podejmowane i wykorzystywane zarówno na etapie przyjęcia tytułu wykonawczego do egzekucji, jak i w jej toku. Ich częstotliwość była adekwatna do okoliczności konkretnej sprawy. Sposób dokumentowania ustaleń w zakresie majątku zobowiązanego był utrwalony w aktach sprawy w postaci m.in. wydruków, adnotacji i notatek, co umożliwiało ustalenie daty pozyskania informacji o majątku i jej zakresu. Natomiast ustalenia te nie były odnotowywane w systemie Egapoltax w dodatkowych informacjach. Wyjaśnienia w tej sprawie złożyła Pani Anna Dąbek, 09.09.2022 r., informując że ustalenie informacji w Egapoltax w komórce egzekucyjnej wprowadzano do 2019 r. Informacje dot. otrzymanych odpowiedzi z art. 36 upea. Równocześnie nadawano uprawnienia pracownikom do aplikacji m.in. CEPiK, CEKW. A ponadto, jak wskazała Pani Anna Dąbek na jednej z narad roboczych przekazano ustne polecenie, żeby nie wprowadzać informacji o każdym sporządzonym wydruku (CEPiK, CEKW, eOrus) do którego uzyskano dostęp, ponieważ powoduje to niezgodności w zakresie przerw pomiędzy kolejnymi czynnościami. Uzyskano informację, że obecnie do systemu Egapoltax wprowadzane są przez pracowników tylko istotne informacje. Kontrolujące przyjęły złożone wyjaśnienia. Na podstawie kontrolowanych 60 spraw ustalono, że: ✓ w 48 sprawach na 60 (tj. w 80 %) badanych spraw istniała potrzeba pozyskania informacji o majątku zobowiązanego od podmiotów zewnętrznych (art. 36 u.p.e.a.) i o te informacje wystąpiono, ✓ w 12 przypadkach na 60 (tj. w 20 %) badanych spraw nie było konieczności pozyskania informacji, o majątku zobowiązanego od podmiotów zewnętrznych (art. 36 u.p.e.a.) W badanych sprawach podejmowano szereg czynności egzekucyjnych. W szczególności organ egzekucyjny poszukiwał majątku i źródeł dochodu zobowiązanego zarówno przed wszczęciem jak i w toku egzekucji. Dokonywał kolejnych czynności egzekucyjnych mających na względzie dążenie

do zakończenia prowadzonych postępowań poprzez zapłatę.

Pomimo podjętych czynności, zobowiązanie w 12 sprawach przedawniło się, natomiast w 24 sprawach stało się bezskuteczne.

Tabela nr 5

Analiza przedawnionych tytułów wykonawczych

LP	Numer tytułu	Data wpływu TW do US	Data do której należność może być dochodzona (przedawnienia)	Ilość dni na realizację TW (2-3)	Data dochodzenia kosztów egz.*	Ilość dni (2-5)	Przerwa ponad 180 dni w czynnościach	Poszukiwanie majątku PRZED i W TOKU egzekucji
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	193173	09.01.2019	17.07.2019	189	03.01.2022	1090	TAK	TAK
2	5693018	07.01.2020	04.07.2021	544	24.03.2022	807	TAK	TAK
3	190417	28.06.2018	10.06.2019	347	21.11.2018	146	TAK	TAK
4	192309	15.11.2018	14.05.2019	180	12.01.2021	789	TAK	TAK
5	193660	08.02.2019	14.08.2019	187	04.12.2019	299	TAK	TAK
6	193661	08.02.2019	14.08.2019	187	04.12.2019	299	TAK	TAK
7	5730801	09.01.2020	10.04.2020	92	14.04.2021	460	TAK	TAK
8	5692379	03.01.2020	18.01.2021	381	14.04.2021	466	TAK	TAK
9	5730802	09.01.2020	10.04.2020	92	14.04.2021	460	TAK	TAK
10	7233355	05.03.2020	25.03.2021	385	22.12.2020	292	TAK	TAK
11	5263326	11.12.2019	08.01.2021	404	19.12.2020	374	TAK	TAK
12	7233387	05.03.2020	25.03.2021	385	15.07.2021	496	TAK	TAK

* art. 65a § 1 upea Obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wygaś egzekwowany obowiązek.

W 12 przedawnionych sprawach efektywnie podejmowano działania w celu poszukiwania majątku w tym w dostępnych bazach oraz wykorzystano w toku egzekucji mandatów karnych, informacje o zobowiązanym zgromadzone we wcześniej egzekwowanych sprawach. Pomimo podjętych działań sprawy te przedawniły się. Ustalono, że urząd na realizację powyższych spraw miał od 92 dni do 544 dni z możliwego 3 letniego okresu dochodzenia należności. Nie stwierdzono winy urzędu w przedawnieniu należności. Powodem takiej sytuacji były opóźnienia w przekazywaniu tytułów wykonawczych do urzędu przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu.

W tych 12 sprawach ustalono ponadto, że wskutek dokonanych czynności, do wyegzekwowania pozostały koszty egzekucyjne (i koszty upomnienia). Przy czym w 4 przypadkach postępowanie umorzono niezwłocznie do miesiąca, po wyegzekwowaniu kosztów egz.

Natomiast w 8 przypadkach umorzenia ww. postępowań dokonano ze zwłoką w stosunku do wyegzekwowania kosztów egzekucyjnych i kosztów upomnienia. I tak:

- ✓ w 3 przypadkach umorzono po 3 miesiącach, po wyegzekwowaniu kosztów egz.,
- ✓ w 2 przypadkach umorzono po 8 miesiącach, po wyegzekwowaniu kosztów egz.,
- ✓ w 2 przypadkach umorzono po ponad 1 roku, po wyegzekwowaniu kosztów egz.,
- ✓ w 1 przypadku umorzono po ponad 2 latach, po wyegzekwowaniu kosztów egz.

Tabela nr 6

Analiza czynnych tytułów wykonawczych i bezskuteczności egzekucji

LP	Numer tytułu	Data wpływu wniosku	Data do której należność może być dochodzona z TW	Ilość dni na realizację TW (do przedawnienia)	Przerwa ponad 180 dni w czynnościach	Poszukiwanie majątku i źródeł dochodu zobowiązanego PRZED wszczęciem T/N	Poszukiwanie majątku i źródeł dochodu zobowiązanego PO wszczęciu T/N
Tytuły wykonawcze czynne							
1	11129583	26/01/2021	09.10.2022	621	NIE	TAK	TAK
2	11894890	24/03/2021	13.07.2023	841	NIE	TAK	TAK
3	12752029	07/06/2021	05.05.2024	1063	NIE	TAK	TAK
4	13225926	11/08/2021	24.06.2024	1048	NIE	TAK	TAK
5	13393711	03/09/2021	29.07.2024	1060	NIE	TAK	TAK
6	13474500	15/09/2021	05.08.2024	1055	NIE	TAK	TAK
7	14404799	30/11/2021	07.10.2024	1042	NIE	TAK	TAK
8	11361546	21/01/2021	19.08.2022	575	NIE	TAK	TAK
9	12349915	20/04/2021	17.08.2022	484	NIE	TAK	TAK
10	185953	06/06/2017	12.01.2020	950	TAK	TAK	TAK
11	188786	01/03/2018	09.08.2020	892	TAK	TAK	TAK
12	5573415	30/12/2019	29.12.2021	730	TAK	TAK	TAK
Tytuły wykonawcze umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji – E9							
1	11121254	12/01/2021	01.11.2022	658	NIE	TAK	TAK
2	11129579	26/01/2021	20.09.2022	602	NIE	TAK	TAK
3	11172812	28/01/2021	14.11.2022	655	NIE	TAK	TAK
4	11280531	26/01/2021	01.09.2022	583	NIE	TAK	TAK
5	11191441	29/01/2021	08.11.2022	648	TAK	TAK	TAK
6	11360186	21/01/2021	23.08.2022	579	NIE	TAK	TAK
7	184243	23/12/2016	10.01.2019	748	NIE	TAK	TAK
8	184482	30/01/2017	20.09.2019	963	TAK	TAK	TAK
9	189599	24/04/2018	27.07.2020	825	NIE	TAK	TAK
10	193069	27/12/2018	24.08.2019	240	NIE	TAK	TAK
11	193096	02/01/2019	05.06.2019	154	TAK	TAK	TAK
12	5692373	03/01/2020	03.07.2020	182	TAK	TAK	TAK
13	10712302	31/12/2020	09.04.2022	464	NIE	TAK	TAK
14	10712323	31/12/2020	09.04.2022	464	NIE	TAK	TAK
15	192447	26/11/2018	10.10.2021	1049	TAK	TAK	TAK
16	2518407	28/06/2019	27.05.2022	1064	TAK	TAK	TAK
17	7947760	04/05/2020	22.12.2020	232	TAK	TAK	TAK
18	5917279	16/01/2020	05.12.2021	689	TAK	TAK	TAK
19	6688412	12/02/2020	09.06.2021	483	TAK	TAK	TAK
20	195601	23/05/2019	08.10.2021	869	TAK	TAK	TAK
21	5086802	02/12/2019	22.09.2020	295	TAK	TAK	TAK
22	3738177	16/09/2019	14.03.2020	180	TAK	TAK	TAK
23	190702	16/07/2018	11.02.2019	210	TAK	TAK	TAK
24	188748	26/02/2018	27.09.2020	944	TAK	TAK	TAK

Tytuły wykonawcze zamknięte zapłatą wskutek poszukiwania majątku przed wszczęciem – E0							
1	12561614	19/05/2021	06.04.2024	1053	NIE	TAK	NIE DOT.
2	12883411	17/06/2021	11.05.2024	1059	NIE	TAK	NIE DOT.
3	13225924	11/08/2021	08.06.2024	1032	NIE	TAK	NIE DOT.
4	13964629	25/10/2021	08.09.2024	1049	NIE	TAK	NIE DOT.
5	9966409	30/09/2020	06.07.2023	1009	NIE	TAK	NIE DOT.
6	10058096	06/10/2020	19.05.2022	590	NIE	TAK	NIE DOT.
7	10479979	30/11/2020	14.09.2022	653	NIE	TAK	NIE DOT.
8	10058119	10/06/2019	06.10.2020	484	NIE	TAK	NIE DOT.
9	187506	23/10/2017	01.05.2020	921	NIE	TAK	NIE DOT.
10	10607059	21/12/2020	06.11.2023	1050	NIE	TAK	NIE DOT.
Inne przypadki: przekazanie zgodnie z właściwością miejscową E15, wykonanie przed wszczęciem							
1	10687648	30/12/2020	14.09.2022	623	NIE	TAK	TAK
2	12796190	24/05/2021	16.05.2023	722	NIE	nie dot.	nie dot.

W 10 przypadkach tytuły wykonawcze zostały zamknięte zapłatą wskutek poszukiwania majątku przed wszczęciem.

W 24 analizowanych przypadkach, gdzie egzekucja stała się bezskuteczna, stwierdzono że organ egzekucyjny zasadnie umorzył postępowania. Umorzenie zostało poprzedzone zebraniem materiału dowodowego, potwierdzającym bezskuteczność egzekucji. W toku prowadzonych postępowań urząd m.in.:

- ✓ nie ustalił rachunków bankowych zobowiązanego, których zajęcie zapewniłoby skuteczną egzekucję, bądź też
- ✓ na zajętych rachunkach brak było środków,
- ✓ w innych przypadkach dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę, ZUS. W odpowiedzi na te zajęcia wierzyciele udzielali negatywnych odpowiedzi.

W prowadzonych postępowaniach nie udało się ustalić innych wierzytelności, z których możliwe byłoby przeprowadzenie skutecznej egzekucji:

- ✓ zobowiązani nie figurowali: w CEPiK, CEKW, plikach JPK, jako właściciele lub współwłaściciele.

Analizowane przez organ egzekucyjny dostępne systemy informatyczne również nie przyczyniły się do ujawnienia jakichkolwiek zdarzeń mogących być przedmiotem skutecznej egzekucji.

Ustalenia takie dały podstawę do uznania, iż nie jest znany majątek zobowiązanych, z którego można byłoby przeprowadzić skuteczną egzekucję, w konsekwencji zasadnie wydano postanowienie.

Zweryfikowano, że w 29 na 60 (tj. w 48 %) badanych spraw zaistniały przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni. (tj. 12 przedawnionych spraw – tabela 5 oraz 3 czynne TW, 14 bezskutecznych TW – tabela 6).

Wyjaśnienia złożyła Pani Anna Dąbek dn. 09.09.2022 r. z których wynika, że Urząd podejmował szereg czynności celem wyegzekwowania należności (zajęcia, ustalenia, czynności w terenie).

	W części spraw doszło do zbiegów egzekucji. Przy kolejnych analizach spraw ustalano potencjalne źródła majątku, które podlegały dalszej weryfikacji. W konsekwencji egzekucja do tych spraw okazała się częściowo lub całkowicie bezskuteczna. Wszystkie sprawy z wyjątkiem 2 zostały w konsekwencji umorzone. W jednej z tych dwóch spraw nadal trwa zbieg, została przekazana adnotacja do kolejnej czynności. W drugiej podjęto próbę zajęcia wynagrodzenia za pracę, na dzień zakończenia kontroli nie wpłynęła odpowiedź. Powyższa argumentacja zawarta w wyjaśnieniach została uwzględniona przez kontrolujące. Na podstawie wybranych 60 spraw dokonano analizy przebiegu realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych w kontekście: - wypełnienia przez dłużnika zajętej wierzytelności ciążącego na nim obowiązku, udzielenia odpowiedzi na zajęcie; - przekazania środków pieniężnych tytułem zajęcia. Ustalono, że w przypadku uchylenia się dłużnika zajętej wierzytelności od obowiązku wynikającego z zajęcia egzekucyjnego, kontrolowany wysyłał ponaglenia w sprawach.
Ustalenia	Na badanej próbie 60 akt ustalono, że kontrolowany urząd adekwatnie do okoliczności konkretnej sprawy: ✓ dokonywał ustaleń w zakresie majątku zobowiązanego, które następnie były wykorzystywane zarówno na etapie przyjęcia tytułu wykonawczego do egzekucji, jak i w jej toku, ✓ efektywnie podejmował działania w celu poszukiwania majątku w tym w dostępnych bazach, oraz wykorzystywał w toku egzekucji mandatów karnych, informacje o zobowiązanym zgromadzone we wcześniej egzekwowanych sprawach, ✓ podejmował kolejne czynności egzekucyjne mając na względzie dążenie do zakończenia prowadzonego postępowania egzekucyjnego poprzez zapłatę należności lub umarzał te postępowania, ✓ monitorował brak działań dłużników zajętych wierzytelności, wysyłając ponaglenia. Ponadto ustalono, że organ egzekucyjny: ✓ w 8 przypadkach umorzył postępowanie ze względu na przedawnienie, ale dokonał tego ze zwłoką w stosunku do wyegzekwowania kosztów egzekucyjnych i kosztów upomnienia. W 29 badanych sprawach wystąpiły przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni. Analizy przedłożonych do kontroli spraw i prowadzonego na ich podstawie całokształtu postępowania egzekucyjnego kontrolujący dokonali przy uwzględnieniu wszystkich trudności i ograniczeń wynikających z trwania pandemii Covid-19 uznając, przy tym, że pozwoliło to na sformułowanie powyższych stwierdzeń.
Ocena cząstkowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w Sopocie w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.</i>

5. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń wraz z przepisami wykonawczymi.
--------------------	--

	✓ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń. ✓ Standardy działania urzędów skarbowych woj. pomorskiego w zakresie prowadzonych postępowań egzekucyjnych.
Opis stanu faktycznego	W Urzędzie Skarbowym w Sopocie w podsystemie EGAPOLTAX rejestrowane były czynności, zdarzenia i powody egzekucyjne. Rejestracja odbywała się zgodnie ze stanem faktycznym, w oparciu o dokumentację źródłową rejestrowane były zdarzenia m.in. POT, POZ, OSW. W oparciu o próbę kontrolną 60 tytułów wykonawczych zweryfikowano poprawność zaewidencjonowanych zdarzeń i powodów egzekucyjnych w prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych. Stwierdzono w jednym przypadku nie zarejestrowanie w podsystemie Egapoltax przekazania sprawy zgodnie z właściwością miejscową do Urzędu Skarbowego w Rypinie przy piśmie z 18.02.2022 r., na dzień rozpoczęcia kontroli tytuł wykonawczy nie został zamknięty w Systemie Egapoltax. Zamknięcia dokonano 09.08.2022 r. Wyjaśnienia na tą okoliczność złożyła Pani Anna Dąbek. <i>Nowozatrudniony pracownik, przygotowujący przekazanie, przez przeoczenie nie zamknął sprawy w Egapoltax.</i> Powyższa argumentacja zawarta w wyjaśnieniach została uwzględniona przez kontrolujące. W jednym przypadku nie wpisano do podsystemu Egapoltax daty odbioru odpisu tytułu wykonawczego umieszczonej na tytule wykonawczym. Przypadek ten został opisany i oceniony w pkt. 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Dokonane ustalenia dot. dochodów i źródeł poszukiwanego majątku nie były odnotowywane w systemie Egapoltax w dodatkowych informacjach. Okoliczność ta wraz z wyjaśnieniami Pani Anny Dąbek została opisana i oceniona w pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Zweryfikowano zamknięcia spraw w podsystemie EGAPOLTAX z powodami zamknięcia w oparciu o akta badanych spraw. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono uchybienie nie zarejestrowania w systemie Egapoltax przekazania tytułu wykonawczego zgodnie z właściwością miejscową. Pozostałe uchybienia z tej części zagadnień oceniono w pkt. 3 i pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.
Ocena cząstkowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w Sopocie w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.</i>

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca: 1. dochowanie należytej staranności i terminowości w rejestracji poszczególnych czynności i zdarzeń wskazujących działania organu egzekucyjnego w aplikacji Egapoltax, 2. zorganizowanie procesu postępowania egzekucyjnego w ten sposób, żeby przerwy pomiędzy dokonywaniem poszczególnych czynności nie przekraczały 6 miesięcy, 3. po wyegzekwowaniu kosztów egzekucyjnych w sprawach przedawnionych, bez zbędnej
---	--

	zwłoki umarzać postępowania w uzasadnionych przypadkach przewidzianych przepisami prawa. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Informacje w powyższym zakresie powinny wskazywać konkretne działania i sposób ich realizacji. Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty <u>sporządzenia</u> przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.
--	---

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie elektronicznej, przesłane do kierownika jednostki kontrolowanej za pośrednictwem Systemu Zarządzania Dokumentami (SZD).

Gdańsk, dnia 17 listopada 2022 r.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Gdańsku

Barbara Bętkowska-Cela
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Wyłączenia jawności dokonała Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku.